

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/119622>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-05 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bjv.nl
I www.bju.nl

EstateTip

Review

Afl. 2013-25

19 juni 2013

De 'levensverzekeringsexecuteur' Een synthese met het oog op de leer van het zelfstandig recht

Wie een dissertatie schrijft doet nog wel eens een bijvangst. Dit overkwam ook B.M.E.M. Schols in zijn onderzoek naar de *ware aard* van de executeur, *Executele*, diss. Nijmegen, Deventer: Kluwer 2007, p. 257 e.v.

In de praktijk komt zo nu en dan de vraag op in hoeverre de executeur bevoegd is om de uitkering van levensverzekering te innen, die naar aanleiding van het overlijden van erflater, wordt uitgekeerd. Volstaat zijn beheersbevoegdheid in de verklaring van *executele*?

Het antwoord op deze vraag staat en valt met de op het gebied van het levensverzekeringsrecht geldende leer van het *zelfstandig recht*, die er, zoals bekend, kort gezegd op neerkomt dat de uitkering van levensverzekering in beginsel verkregen wordt buiten het vermogen van de verzekeringnemer om, en niet de nalatenschap passeert. Het betreft derhalve een originair verkregen recht, dat niet verkregen wordt als rechtsopvolger van de verzekeringnemer. Indien de uitkering de nalatenschap niet passeert, betekent dit ook dat de uitkering geen deel uitmaakt van de door de executeur *beheerde goederen van de nalatenschap*.

We raken de kern. De executeur heeft in beginsel geen grip op de uitkering van levensverzekering. De levensverzekeringstitel 7.17 BW heeft echter een nieuwe vorm van bewind gecreëerd, inhoudende de mogelijkheid om de uitkering van *levensverzekering* onder *bewind* te stellen, en wel in artikel 7:966 lid 1 letter b juncto lid 3 BW, welk laatste lid luidt als volgt:

'Het bewind over een recht op uitkering heeft dezelfde rechtsgevolgen als een bij uiterste wilsbeschikking ingesteld bewind, met dien verstande dat:

- a. de termijnen bedoeld in de artikelen 178, 179 lid 2 en 180 lid 2 van Boek 4 aanvangen op het tijdstip waarop de uitkering of de eerste van een reeks uitkeringen opeisbaar wordt, en
- b. het bewind, voor zover het niet in het belang van een ander dan de begunstigde is ingesteld, ook eindigt wanneer de verzekeringnemer en de begunstigde een gemeenschappelijk besluit tot opheffing schriftelijk ter kennis van de bewindvoerder brengen.'

Met een levensverzekeringsbewind kan het beheer van de executeur over de goederen van de nalatenschap uitgebreid worden met het beheer over de uitkering van levensverzekering. Als bewindvoerder zou immers benoemd kunnen worden degene die de in de uiterste wil opgenomen benoeming tot executeur aanvaardt. De '*levensverzekeringsexecuteur*' is geboren. Let wel: het blijven twee verschillende functies, zij het dat de facto een synthese tussen executele en bewind kan ontstaan om de boedelafwikkeling te versoepelen. Waar hebben we dat eerder gehoord? Inderdaad, bij de executeur-*afwikkelings*bewindvoerder.

Een basispakket executele kan uitgebreid worden door gebruik te maken van een testamentaire last, maar ook met de rechtsfiguur bewind.

Hoe gaat het benoemen van een levensverzekeringsexecuteur (oftewel het instellen van een levensverzekeringsbewind) in zijn werk?

Artikel 7:966 lid 1 BW opent met de mededeling:

'De verzekeringnemer kan door *schriftelijke mededeling* aan de verzekeraar [...]

b. het recht op uitkering onder bewind stellen.' (Curs. SBS)

En moet de verzekeraar dit zomaar accepteren? Lid 2 geeft het antwoord:

'De verzekeraar kan een aanwijzing of een wijziging daarvan *afwijzen*, indien zij de nakoming van zijn uitkeringsverplichting *onredelijk zou bemoeilijken*. Hij oefent dit recht uit door binnen een maand na de aanwijzing of de wijziging de verzekeringnemer van zijn afwijzing in kennis te stellen.' (Curs. SBS)

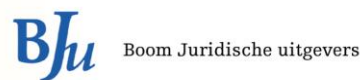
Wij zouden niet weten wat door het nieuwe fenomeen levensverzekeringsexecuteur bemoeilijkt zou kunnen worden. Het is alleen maar luxe. Een kwestie van het te zijner tijd insturen van een verklaring van executele?

En de executeur is sowieso al geconfronteerd met een uitbreiding van zijn takenpakket. Hoezo? In het basispakket van de executeur valt inmiddels ook de inkorting van quasi-legaten (lees onder meer levensverzekeringsuitkeringen), artikel 4:126 lid 2 letter b BW, aldus de Hoge Raad op 17 mei 2013, LJN BZ3643. Alweer een verdere professionalisering van het schone ambt van executeur. Tweeledig: van quasi-legaat tot levensverzekeringsexecuteur.

Tot volgende week!

www.scholsburgerhartschols.nl

www.bju.nl

© 2013 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.